

περιφέρεια Πανόρμου, που αναφέρεται ο ίδιος τύπος³⁴, για την αμφισβήτηση των καταγραφών και δημοσιεύσεων του τοπωνυμίου *Πάρναμος*.

Από τα παραπάνω, χωρίς την παραμικρή αμφιβολία, προκύπτει ότι η ακριβής και ορθή καταγραφή του τοπωνυμίου αυτού είναι: *Πάρναμος* όπως το δημοσιεύει και η Δρανδάκη. Είναι δε άλλο το ζήτημα αν το τοπωνύμιο αυτό μπορεί να προέρχεται από τις λέξεις: Παν + όρμος, ή Πάν(ω) + αρμός (αρμί), που είναι το πιθανότερο, χωρίς, όμως, να αποκλείεται και η πρώτη εκδοχή.

Φόδελε, στου ή στη. Το χωριό Φόδελε³⁵ οικίστηκε πριν από το έτος 1248, δηλαδή πιθανότατα κατά τη β' Βυζαντινή περίοδο της Κρήτης (961-1204)³⁶. Κατά την Ενετοκρατία, την Τουρκοκρατία και τα πρώτα χρόνια της Κρητικής Αυτονομίας ανήκε διοικητικώς στην επαρχία Μυλοποτάμου (νομού Ρεθύμνης)³⁷. Το 1901 αποσπάστηκε οριστικώς από το δήμο Δαμάστας (τότε) της επαρχίας Μυλοποτάμου και προσαρτήθηκε στο δήμο Τυλίσ(σ)ου της επαρχίας Μαλεβιζίου (νομού Ηρακλείου)³⁸. Το 1911 αποτέλεσε αυτοτελή ομώνυμο αγροτικό δήμο και το 1925 αυτοτελή ομώνυμη κοινότητα στην επαρχία Μαλεβιζίου³⁹.

34. Γεωργακάς, ό.π., 209, σμ. 8.

35. Στέργιος Σπανάκης, *Χωριά και οικισμοί του Νομού [Ηρακλείου] στο συλλογικό έργο: Το Ηράκλειο και ο νομός του*, Ηράκλειο 1971, 586. Του ίδιου, *Πόλεις και Χωριά*, τόμ. Β', ό.π., 795-796.

36. Δημήτριος Τσουγκαράκης, *Παρατηρήσεις στο χαρακτήρα των οικισμών της Βυζαντινής Κρήτης*, *Πεπραγμένα του Στ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, τόμ. Β', Χανιά 1991, 608.

37. Στέργιος Σπανάκης, *Μνημεία*, ό.π., 131 (Fodhele στο Castello Milopotamo). Ρ. Faure, *Villes et villages... Rethymnon*, ό.π., 224 (Fodhele 1577, Fudele 1580-1590, Fodele 1583, 1629). Κ. Κριτοβουλίδης, *Απομνημονεύματα του περί αυτονομίας της Ελλάδος πολέμου των Κρητών*, Αθήνα 1859, 561, 562. Ν. Σταυράκης, *Στατιστική του πληθυσμού της Κρήτης*, Αθήνησι 1890, 20 όπου «... σχηματίζεται ο κόλπος της Φωδέλου», 39 (πινάκων) «Φόδελε», κάτοικοι 348. Εμμ. Λαμπρινάκης, *Γεωγραφία της Κρήτης*, Ρέθυμα 1890, 102. Εμμ. Γενεράλις, ό.π., 77. Νικοστρ. Καλομενόπουλος, *Κρητικά...*, Αθήνησι 1894, 194, 195, 196. *Επίσημη Εφημερίδα της Κρητικής Πολιτείας*, αρ. φ. 61/6.11.1900, 30, όπου κάτοικοι 406 κατά την απογραφή πληθυσμού ν. Κρήτης 1900.

38. Νουχάκης, ό.π., Αθήναι 1903, 302. Μιχ. Χουλιανός, *Γεωγραφική, διοικητική και πληθυσμιακή εξέλιξις της Ελλάδος*, τόμ. Β', Αθήναι 1976, 59, 63 (Νόμος της Κρητικής Πολιτείας 300 της 9.2.1901, από την *Επίσημη Εφημερίδα της Κρητικής Πολιτείας*, αρ. φ. 11/18.2.1901) όπου: «Ο οικισμός Φώδελε προσαρτάται εις τον δήμον Τυλίσσου (επαρχία Μαλεβιζίου) αποσπώμενος του δήμου Δαμάστας της επαρχίας Μυλοποτάμου (νομός Ρεθύμνης)».

39. Μιχ. Χουλιανός, ό.π., 66 όπου: Δ. Φόδελε (απογραφή 1911 κάτοικοι δήμου

